

Cena numeru
500 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 11,00
Z przes. poczt.

Miesięcznie " 12,500
poza Łodzią egz. 5500
Konto Pocztów Kasy

Oszczęd. 50894
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-8 pp
Artykułów i listów anonimo-
wych nie ponieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 30 kwietnia 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Prof: Bourgeois w Warszawie.

(wp) Wezoraż przybył do Warszawy prof. Emil Bourgeois, który zabawi tu przez kilkanaście dni i wygłosi szereg odczytów.

Na dworcu prof. Bourgeois powitali minister pełnomocny J. Targowski, w imieniu uniwersytetu prof. Handelsmann, oraz delegacja koła byłych słuchaczy szkoły nauk politycznych w Paryżu.

Wizyta premiera saskiego.

(wp) Nowoobрани prezydent ministrów saskich dr. Zeigner złożył wizytę pełnomocnikowi w Rzeczypospolitej Polskiej ministrowi Olszewskiemu, zawiadamiając go o objęciu przewodnictwa w nowym gabinecie.

Minister Olszewski rewizytował tegoż dnia dr. Zeignera.

Kontrola kosztów produkcji.

(wp) Ministerjum spraw wewnętrznych złożyło do łaski marszałkowskiej projekt zmiany ustawy o zwalczaniu lichwy, w myśl której rząd będzie uprawniony do kontroli kosztów produkcji artykułów pierwszej potrzeby.

TELEGRAMY.

STANOWISKO RZĄDU ANGIELSKIEGO
WOBEK DE VALERY.

LONDYN 29 (PAT) Biuro Reutersa donosi z Dublinu, że rząd zamierza zająć odmowne stanowisko wobec proklamacji De Valery. Rząd podtrzymuje żądanie bezwarunkowej kapitulacji. Władze wojskowe komunikują, że operacje w celu stłumienia powstania będą kontynuowane.

UKŁAD HANDLOWY LITEWSKO
CZECHOSŁOWACKI.

PRAGA 29-4 (A. W.) Podpisano tu układ handlowy między Czechosłowacją a Litwą.

Układ oparty jest na zasadzie największego uprzywilejowania. Dużo uwagi zwrócono na kwestię tranzytu dla towarów czeskich.

Układ powyższy ma być wkrótce przedstawiony ciałom ustawodawczym do ratyfikacji.

AMERYKA ZRYWA STOSUNKI Z
SOWIETAMI.

PARYŻ 29 (PAT) „New York Herald” donosi, że decyzja departamentu stanu skasowania konsulatu amerykańskiego we Władywostoku spowodowana została groźbą sowiecką cofnięcia exequatur konsulowi. W ten sposób Stany Zjednoczone ostatecznie zerwały wszelkie oficjalne stosunki z sowietami. „New York Herald” podaje również, że departament stanu nie przyłączy się do angielskiego protestu w Moskwie przeciw traktowaniu cudzoziemców i prześladowaniu religij.

Wrzenie w Niemczech.

SOCJALIŚCI A DEMOKRACI WOBEK 1 - MAJA.

WIEDEN 29 (PAT) „N. Freie Presse” donosi z Monachjum: Mnożą się tu wypadki starć pomiędzy narodowymi socjalistami a socjal — demokratami; zwłaszcza z powodu zbliżającego się 1-szego maja nastąpiło naprężenie sytuacji. Stronnictwo socjalistów zamierza na ten dzień wydać hasło wstrzymania się od pracy. Narodowi socjaliści zamierzają udaremnić obchód 1-szego maja i zarządzili w tym celu pogotowie od niedzieli do wtorku. Rząd zakazał odbywania zebrań związków zawodowych i stowarzyszeń lewicowych w dniu 1-szego maja. Zakazano również pochodów. Zakaz motywują, tem, że w zebraniach i pochodach zamierzają wziąć udział komuniści ze sztandarami sowiec-

kimi, a wedle informacji policji niektórzy uczestnicy zamierzają przybyć uzbrojeni.

BERLIN 29 (PAT) „Telegraphen Union” donosi, że przywódca nacjonalistów bawarskich Hitler oświadczył, że nacjonaliści nie będą dłużej tolerowali terroru partii lewicowych i pociągną rady robotnicze do odpowiedzialności. Równocześnie „Vorwaerts” pisze, że socjaliści narodowi zamierzają wystąpić czynnie. W dniu 1-szego maja spodziewane są poważne zajścia.

BERLIN 29 (PAT) Rząd bawarski zabronił demonstracji 1-szego maja.

W zagłębiu Ruhry.

NOTA NIEMIECKA W SPRAWIE
ODSZKODOWAN.

WIEDEN 29 (PAT) Wiedeńskie biuro korespondencyjne dowiaduje się z Berlina, że opracowana obecnie przez rząd Rzeszy nota w sprawie odszkodowań będzie wręczona równocześnie w Londynie, Paryżu, Rzymie, Brukseli i podana do wiadomości Stanom Zjednoczonym.

WYKRYCIE TAJNEGO ZWIĄZKU.

ESSEN 29 (PAT) Zaaresztowano tu 14-tu członków tajnego związku niemieckiej młodzieży w najwyższym stopniu niebezpiecznego. W rękach władz okupacyjnych znajduje się wiele dokumentów kompromitujących to stowarzyszenie.

ROZWIĄZANIE BOJOWYCH ORGANIZACJI
NIEMIECKICH.

DUESSELDORF 29-4 (A. W.) Gen. De-gouette wydał rozporządzenie, rozwiązujące organizacje nacjonalistyczne, których istnienie zabronione jest również przez rząd Rzeszy. Rozporządzenie powyższe znosi m. in. ta-

kie związki, jak „Oberland”, „Orgesch” i t.d. Oprócz tego zamknięte zostaną wszystkie związki pułkowe i stowarzyszenie byłych oficerów.

ZARZĄDZENIA SPRZYMIERZONYCH.

WIEDEN 29-4 (A. W.) Donoszą z Kolencji, że międzynarodowa komisja nadreńska zaprowadziła paszporty dla ruchu osobowego między terytorjum okupowanym, a resztą Rzeszy.

PRÓBY POJEDNANIA.

WIEDEN 29-4 (A. W.) „Neue Freie Presse” donosi z Londynu, że rząd angielski nadal kontynuuje próby skłonienia Francji i Niemiec do rokowań.

ADMIRAŁ TIRPITZ — ROZBÓJNIK MORSKI
ARESZTOWANY.

DUESSELDORF (PAT) Władze francuskie aresztowały w Kastrup wielu agitatorów nacjonalistycznych, wśród których znajduje się b. admirał floty niemieckiej.

Turcy przygotowują się do wojny?

WIEDEN 29 (PAT) „N. Freie Presse” donosi z Lozann: Obiegają tu pogłoski, że Turcy koncentrują silne oddziały wojsk nad

granicą Syrii. Donoszą nadto, że Francja przygotowuje w Tulonie eskadrę, aby ją w każdej chwili wysłać na wody tureckie.

KAPITULACJA POWSTAŃCÓW
IRLANDZKICH.

DUBLIN (PAT) Główna kwatera wojsk powstańców zarządziła wstrzymanie wszelkich kroków nieprzyjacielskich przeciw wolnemu państwu.

LONDYN (PAT) Dzienniki donoszą z Dublinu: Rząd wolnego państwa przed rozpoczęciem roku

nich wydania broni, wai z powstańcami zażąda prawdopodobnie od

DUBLIN (PAT) De Valera wydał proklamację, w której wyraził gotowość zaprzestania wojennej akcji wobec wolnego państwa pod warunkiem, że kwestja ustroju politycznego Irlandji poddana zostanie pod referendum.

Włczy „pokój Boży”.

W Niemczech ostatnio świadomość konieczności kapitulacji nad Ruhra wzięła górę nad wściekłą nienawiścią do Francji i żądza odwetu pisze krak. „Kurj. Ilustr.”

Niemcy przekonali się bowiem, że nie rozbija ententy Anglii z Francją i z Włochami i że na niczyją pomoc liczyć nie mogą (choć Anglija uczestniczyć nie myśli w akcji francuskiej nad Ruhra). Nadto zmiarkowały Niemcy, że nie starczy im już miliardów na opłacanie biernego oporu w urzędach, na kolejach i w fabrykach nad Ruhra — i że bezrobocie i umyślnie, z Berlina nakazane zawichrzenie całego życia gospodarczego potęguje w niebezpieczny sposób bolszewizm, (przykładem wypadki w Mühlheim).

Więc zrzęda Niemcom mina, jakkolwiek ją sztucznie nadrabiają. Zrozumieli konieczność układów, nie wiedzą tylko jeszcze, jak to urządzić, aby ocalić swój prestige.

Rząd francuski ustami Poincarego, za którym stoi zwarta ogromna większość patriotycznego społeczeństwa francuskiego, oświadczył wielokrotnie gotowość do rokowań z Niemcami. Francja żąda tylko 1) należnej zapłaty odszkodowań 2) gwarancji t. j. realnych zastawów, że Niemcy w przyszłości dotrzymają swych zobowiązań i przestaną sabotować traktat Wersalski; 3) gwarancji, że Niemcy nie podejmą nowej wojny przeciw Francji. Ta ka gwarancja mogłaby nastąpić albo przez stworzenie zdemilitaryzowanej prowincji nadreńskiej, kontrolowanej przez koalicję, albo przez międzynarodowy pakt z udziałem Anglii, poręczający pomoc Francji w razie gdyby została zaatakowana przez Niemcy. Niedawno doniosły depesze, że Niemcy gotowe są uczynić Francji konkretne propozycje co do wysokości odszkodowań, co do „realnych zastawów” i co do bezpieczeństwa. Niemcy rzekomo chcą załatwić kwestję zabezpieczenia granic przez 99-letni treuga Dei, przyrzeczeniem oświadczyliby nawet gotowość zachowania neutralności w razie wojny rosyjsko — polskiej!

Wiadomości te jednak należy traktować bardzo krytycznie. Zwłaszcza ten „pokój Boży” przez 99 lat i ta neutralność wobec Polski — to brzmi bardzo pięknie i szlachetnie ale nie stety prawdy w tem niema za grosz.

Prawdą jest natomiast tylko, że Niemcy rzeczywiście skłonne są wystosować w najbliższych tygodniach notę do rządu angielskiego, a może do wszystkich rządów koalicji, w której to nocy zamierzają oświadczyć gotowość do rokowań w sprawie reparacji. Według informacji z berlińskich kół parlamentarnych, Niemcy nie określają jednak kwoty, którą chcą płacić (mówiono poprzednio o żądaniu niemieckim, aby suma reparacyjna ze 132 miliardów marek złotych zmniejszona im została do kwoty 30 miliardów) lecz tylko oświadcza, że zgodzą się uznać kwotę, która zostanie określona przez komisję międzynarodowych znawców z uwzględnieniem siły płatniczej Niemiec... Zarazem zażądają Niemcy pożyczki międzynarodowej. Jako jej zabezpieczenie zaofiarują pewną porękę ze strony wielkiego przemysłu i handlu oraz lotnictwa.

O gwarancji bezpieczeństwa granic nie będzie jednak mowy w tej nocy. Natomiast zażądają Niemcy kategorycznie, aby z chwilą podpisania umowy wojsko francuskie opuściło Zagłębie Ruhry.

W każdym jednak razie Niemcy skruzały — i gotowe są zapukać do bramy francuskiej prosząc o podjęcie rokowań. Nie pójdą one gładko. Niemcy bowiem będą hardo się stawiały i wykrcęwały od udzielenia gwarancji. Francja zaś bez ostatecznej pewności, że otrzyma, co się jej należy nie ustąpi z Ruhry. Niemniej Niemcy znajdują się już na drodze do Canosy — a konieczność polityczna i gospodarcza zmusi ich do kroczenia tą drogą aż do zupełnej kapitulacji.

Pokój świata, a w pierwszym rzędzie bezpieczeństwo Polski, zależą od zupełnego zwycięstwa Francji.

Z raju ziemskiego.

WAŻNE UCHWAŁY W MOSKWIE.

MOSKWA 29-4 (A. W.) XII zjazd RKP. powziął następujące zasadnicze uchwały: 1) przekształcenie komisariatu inspekcji w organ najwyższej kontroli państwa, zwierzchni nawet nad „sownarkomem”. Dotychczasowy komisarz Ciurupa nastąpił. Następca jego jest Kujbiszów (żyd). Komisariat ten będzie miał prawo wglądać we wszystkie sprawy państwowe.

2) Wbrew opozycji Trockiego postanowiono utworzyć narodowe jednostki wojskowe, w każdej republice, osłabiając w ten sposób imperialistyczną politykę Moskwy.

3) Krassin pozostaje na swoim stanowisku, jednakże pod żadnym pozorem postanowiono nie udzielać większych koncesji cudzoziemcom, ograniczając się jedynie do udzielenia pozwoleń na otwieranie filji przedsiębiorstw zagranicznym.

POD RZĄDAMI WARJATA.

BERLIN (wł.) Jeden ze znanych psychiatrów szwedzkich omawia w prasie szwedzkiej tajemniczość, którą otoczona jest choroba Lenina. Mówi on między innymi: „Gdyby w rzeczywistości Lenin umarł ostatecznie w stanie zupełnego paraliżu, to ludzkość stanęłaby przed trudnym do zniesienia faktem. Wielka tragedia rosyjska stałaby się ponurą, czyli nawet

rzeczą tego rodzaju, która nie miała nigdy miejsca i niema dotąd imienia. Jasnym jest, że jeśli Lenin znajduje się obecnie w ostatnim stadium paraliżu postępowego, to podczas ostatnich lat swych występów na arenie politycznej przechodził on poprzednie okresy tej choroby. Czyli mówiąc językiem popularnym — znajdujący się na wolności warjat przyswoił sobie władzę nieograniczoną nad 140 milionami ludzi wtrącając ich do piekła masowych zabójstw i głodowej klęski, podobnego któremu nie przeżywał nigdy żaden z narodów”

SPISEK W ARMII CZERWONEJ.

RYGA (wł.) Z Moskwy komunikują o wykryciu na Kaukazie spisku w którym brali udział liczni oficerowie armii czerwonej. Spiskowcy oczekiwali przyjazdu na Kaukaz Trockiego, którego miano zabić, co miało być hasłem do ogólnego powstania w oddziałach armii czerwonej. Aresztowano szereg wyższych dowódców w Tyflisie i Władykaukazie i kilkudziesięciu aresztowanych wysłano do Moskwy. W związku z tymi aresztowaniami wszystkie więzienia są przepełnione. Czerezwycyżka gruziński „pracuje” ciągle usilnie. Z ogólnej liczby 1,200 aresztowanych rozstrzelano już przeszło 200 osób. W głównym więzieniu tyfliskim w zamku Matenskim 600 więźniów ogłosiło głodówkę.

O niepodległość Baskonii.

WARSZAWA 29 (wł.) Jak donosi „Le Lanterne”, nacjonalisci baskońscy (kraj Basków w Hiszpanji) na wielkim zgromadzeniu w Bilbao w dn. 5 bm. uchwalili rezolucję, domagającą się niepodległości Baskonii.

W rezolucji tej, uchwalonej przez 1,700 delegatów, czytamy: „Baskowie, ze względu na swą rasę język i

historję, posiadają własne instytucje i obyczaje, które czynią z nich naród odrębny. Kongres wypowiada się za językiem baskońskim dla ziemi Basków. Niepodległość narodowa Baskonii, która trwała parę wieków, jest nieodzowną dla narodu. Kongres stwierdza, że od tej chwili będzie dążył do zorganizowania Basków w państwo dla zabezpieczenia istnienia narodu i jego obrony”.

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

O twarcie III-go targu poznańskiego

(k) Wczoraj o godz. 10-tej i pół rano dokonał otwarcia III-ciego targu poznańskiego prezes miasta Poznania dr. Ratajski, wygłaszając wobec przedstawicieli, władz cywilnych i wojskowych oraz senatorów, gdańskich, przedstawicieli obcych państw, prasy, licznie zebranej publiczności mowę powitalną. Następnie zabrał głos w im. ministra przemysłu i handlu dyrektor departamentu Dąbrowski który podkreślił znaczenie targów.

Targ zwiedziły wczoraj następujący oficjalni przedstawiciele zagraniczni: Seykos, delegat angielski, Hugo, delegat austriacki, baron Banher delegat niemiecki Tratau, delegat rumuński, baron Heideker, delegat węgierski i p. Praglja, korespondent pism włoskich. Zwiedził targi również p. Maciejewski, wicekonsul w Galaczu.

W bazarze odbył się następnie obiad wydany przez zarząd targów poznańskich dla przedstawicieli konsularnych państw obcych. Senator gdański Jewelowsky, zaznaczył, że przemysł polski podnosi się z każdym dniem, co dla Gdańsk stanowi powód do zadowolenia. Senator wyraził zdanie, że Gdańsk potrzebuje Polski Polska potrzebuje Gdańsk i że mimo trudności wkrótce się porozumieją.

Ekspozyty na targ poznański nadesłano z całej Polski w liczbie 2200 ze wszystkich dziedzin przemysłu. Licznie reprezentowane są firmy gdańskie. Już w pierwszym dniu zawierano liczne umowy

Komuniści we warszawskiej giełdzie pracy.

(k) W sobotę w południe zajęła policja samochodem na plac Warecki w Warszawie przed gmachem giełdy pracy w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, gdzie zamknawszy bramy od placu i drugie wejście od ul. Świętokrzyskiej, przeprowadziła osobistą rewizję u wszystkich zebranych na sali w urzędzie pośrednictwa bezrobotnych.

Policja szukała bibuły komunistycznej. Do

nieiono bowiem do policji, że w sali giełdy pracy rozdawane są publicznie odezwy komunistyczne.

Okazało się, że jeden z bezrobotnych czytał na głos odezwę komunistyczną, a później przystąpił do rozdawania jej wśród zgromadzonych słuchaczy.

Jednak przeszkodził temu podkomisarz, który w ciągu kilkunastu minut „oczyścił” sale z powietrza komunistycznego, aresztując agitatora i odbierając mu paczki rozdanych odezw.

Duńczycy w Warszawie.

(k) Na uroczystość odsłonięcia pomnika Ks. Józefa Poniatowskiego w Warszawie, przybędą liczne delegacje zagraniczne, między nimi przyjedzie z Danji dr. Jensen prezes Zarządu Muzeum Thorwaldsena w Kopenhadze wraz z przedstawicielami Kopenhagi.

Tramwaj Kraków — Katowice

(k) W Krakowie odbyła się konferencja w sprawie wybudowania linii tramwajowej z Krakowa do Katowic. W konferencji wzięli udział przedstawiciele magistratu, krakowskiej izby handlowej, starostwa katowickiego oraz reprezentanci wielkich firm przemysłowych z Jaworzni, Sierszy, Trzebini, Szczakowy i Mysłowic. Uznano zgodną konieczność szybkiego zrealizowania projektu budowy linii i upoważniono prezydium miasta do przygotowania szczegółowego planu budowy. Przedstawiciele przemysłu wyrazili gotowość przyścia z pomocą finansową i w materiale budowlanym. W celu zrealizowania planu ma powstać spółka akcyjna.

Straż marszałkowska.

(k) Onegdaj po raz pierwszy, zauważono w kuluarach Sejmu członków tzw. straży marszałkowskiej, która ma służyć do ewentualnego usuwania opornych posłów z izby sejmowej albo senackiej.

Straż ubrana jest w mundury granatowe z amarantowemi wypustkami o srebrnych guzikach z orłem państwowym.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Poniedziałek dnia 30 kwietnia Katarzyny Sen.
Wschód słońca g. 5 m. 10
Zachód g. 7 m. 58

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Róża“ i „Młody las“
Filharmonja (Dzielna 20)

„Luna“ (Przejazd 1)
„Fantom“
„Casino“ (Piotrkowska 67)
„Potęga pókusy“
„Odeon“ (Przejazd 2)
„Ludzie mroku“
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Jimmy“

Spółz. Prac. Państw. (Sienkiewicza 40)
„Dr. Macaze.“

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14
otwarta codziennie od 3—9 wiecz.)

Biblioteka Stow. Przyj. Francji Piotrkowska 103.
otwarta codziennie (z wyj. piątków) od 5—7 w

Kalendarzyk historyczny.

1310 Narodziny króla Kazimierza Wielkiego.
1632 Zgon króla Zygmunta III-go —

Wiadomości bieżące

— Wiec właścicieli nieruchomości.

(bip) W sali stow. kredytowego odbył się wiec członków I i II stow. właścicieli nieruchomości. Po przemówieniach pp. Lewickiego i Łęczyckiego postanowiono głosować na listę komitetu wyborczego właścicieli realności, członków stowarzyszeń I i II właścicieli nieruchomości m. Łodzi i przedmieść.

— Z życia oficerów rezerwy.

(pap) W dniu 29 bm. odbyło się w kasy-niu garnizonowym walne zebranie członków Związku Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego. Po wysłuchaniu sprawozdania z dotychczasowej działalności Związku na terenie województwa łódzkiego przystąpiono do obrad nad poszczególnymi punktami porządku dziennego. Żywo i gorąco omawiano projekt statutu, proponowany przez tymczasowy zarząd, centralny Zw. Of. Rez. Rzpl. w Warszawie jako statut obowiązujący wszystkie oddziały Rzeczypospolitej. Wreszcie przyjęto wniosek p. Garlińskiego, obejmujący dyrektywy delegatów na zjazd w Warszawie w dniu 2 maja br. Następnie uchwalono cały szereg rezolucji, dotyczących spraw Związku.

Ze względu na powiększenie prac w zarządzie Związku dokończono do zarządu pp. Smolińskiego, Bareszkę, Syskę, Duszkiewicza, Trzaskę i Ponsyljusza.

Na zjazd do Warszawy delegowano pp. dr. Grohmana, Pietkiewicza, Bieńkowskiego i Krajewskiego. Udział w obchodzie 3 maja, objęty komunikatem zarządu, postanowiono przyjąć w jak najszerszym zakresie. Oficerowie rezerwy biorą udział w uroczystości w mundurach.

Ponadto postanowiono wziąć udział w wiecu przedwyborczym, zwołanym przez komisję międzyzwiązkową b. wojskowych na dzień 6 maja.

— Poświęcenie sztandaru straży ogniowej ochotniczej.

(pap) Wczoraj, w niedzielę, odbyło się poświęcenie sztandaru straży ogniowej ochotniczej. O godz. 9 rano w 3im oddziale str. ogniowej zebrały się delegacje poszczególnych oddziałów, które wyruszyły stąd do kościoła św. Krzyża. W kościele po wysłuchaniu Mszy św., dokonał poświęcenia ks. biskup Tymieniecki. Ze świątyni udano się w pocho-dzie do kościoła ewangelickiego św. Trójcy. Po uroczystościach kościelnych odbył się w sali I oddziału S.O. przy ul. przy ul. Konstantynowskiej 4 bankiet dla uczestników uroczystości. W bankiecie wzięli udział przedstawiciele władz.

Poświęcony sztandar jest własnością straży Włdzewskiej Manufaktury.

— Podniesienie uposażenia emerytów.

— Rada ministrów uchwaliła podnieść

posażenie emerytalne osób cywilnych i wojskowych w następującej wysokości:

1) dla cywilnych emerytów, wdów i sierot, jako też emerytowanych generałów i oficerów sztabowych W. P. oraz wdów i sierot po nich 60 proc. uposażenia emerytalnego, przypadającego im na miesiąc marzec rb.;

2) dla emerytowanych młodszych oficerów W. P. (od kapitana w dół) i chorążych W. P. oraz wdów i sierot po tych osobach 40 pr. uposażenia emerytalnego, przypadającego im na miesiąc marzec r. b.;

3) dla emerytowanych generałów i oficerów sztabowych b. państw zaborczych, oraz wdów i sierot po nich 100 proc. uposażenia emerytalnego, przypadającego im na miesiąc marzec r. b.;

4) dla emerytowanych młodszych oficerów (od kapitana w dół) byłych państw zaborczych oraz wdów i sierot po nich 80 pr. uposażenia emerytalnego, przypadającego im na miesiąc marzec rb.,

5) dla emerytowanych chorążych i podoficerów zawodowych b. państw zaborczych oraz wdów i sierot po nich 60 pr. uposażenia emerytalnego, przypadającego im na miesiąc marzec r. b.

— Wystawa fałszywych banknotów.

(pap) Ministerjum skarbu poleciło kasom rządowym wystawić dla publiczności wszelkiego rodzaju fałszyfikaty banknotów. Zarządzenie powyższe zmierza do zaznajomienia ogółu ze sposobem odróżnienia prawdziwych banknotów od fałszywych.

— Oblawa na żywioly wywrotowe.

(pap) W nocy z soboty na niedzielę policja łódzka, skonsygnowawszy silne oddziały i patrole, pod kierownictwem nadkomisarza Niedzielskiego, dokonała obławy na antypaństwowych wywrotowców w północnych dzielnicach miasta. Dokonano ok. 200 rewizji, podczas których znaleziono wiele bibuły antypaństwowej, przygotowanej do kolportażu na dzień 1 maja. Aresztowano ok. 20 osób, u których znaleziono wiele obciążający materiał. M. in. dokonano rewizji także w lokalu związku zawodowego przemysłu skórzanego, oraz związku zawod. robotników przem. drzewnego (Dzielna 50). I tutaj rewizja wykryła całe składy literatury komunistycznej.

Lokale obydwu związków opieczętowano i władze policyjne występują do prokuratury o rozwiązanie wspomnianych organizacji za agitację wywrotową, prowadzoną według wskazówek, płynących z zewnątrz, z Moskwy.

Obydwa związki pozostawały pod wpływami K. P. R. P. i były płaszczyzkiem dla agitacji antypaństwowej Związku proletariatu miast i wsi.

Aresztowanych w czasie obławy komunistów przekazano urzędowi śledczemu. Podczas rewizji u jednego z działaczy K. P. R. P., niejakiego Jacha, policja zastała w mieszkaniu (Pańska 60) nigdzie nie meldowanego komunistę Łęczyckiego, u którego znaleziono listę kandydatów Związku proletariatu miast i wsi do Rady Miejskiej. Na liście tej figurują następujące nazwiska: 1) Wawrzyński Edmund, 2) Eiger Marja, 3) Linke Artur, 4) Chonowski Myszek, 5) Marks Henryk, 6) Dziecielski Tomasz, 7) Kargel Paweł, 8) Ibrom Andrzej, 9) dr. Pinkus Ludwik, 10) Krawiec Józef, 11) Goldman Mendel, 12) Tyczkowski Jan, 13) Cyranek Filip, 14) Karasiński Jan, 15) Trybura Stanisław, 16) Maciejewski Leonard, 17) Falkowski Kazimierz, 18) Kein Icek.

Część wspomnianych kandydatów w czasie inwazji bolszewickiej w r. 1920 była internowana w Dabiu pod Krakowem. Między kandydatami Związku prol. miast i wsi do Rady Miejskiej znajdują się również i tacy, którzy byli aresztowani za należenie do K.P.R.P. i znani są tutejszej policji ze swej działalności antypaństwowej.

Powyzsza obława unicestwiła w zarodku przygotowaną na dzień 1 maja akcję agitacyjną na rzecz K. P. R. P.

Wypadki i kradzieże

— Zbrodnia na ul. Pomorskiej.

(pap) W nocy z soboty na niedzielę I bryga-

da Ekspozytury Urzędu Śledczego została zamordowana ze przy ul. Pomorskiej pod Nr. 106 dookoła morderstwo na osobie portjera fabryki Rosenblata. Po otrzymaniu wiadomości funkcyjnarzysza Urzędu Śledczego udali się natychmiast na miejsce zbrodni, gdzie stwierdzono, że zamordowany został w portjerni fabryki Rosenblata portjer tejże fabryki Karol Bauer, lat 37. Wszczęte natychmiast dochodzenie ustaliło, że Bauera zamordował robotnik fabryczny, Józef Sokołowski, zam. przy ul. Prywatnej Nr. 8. Morderca został aresztowany.

Szczegóły morderstwa przedstawiają się jak następuje:

Sokołowski i Bauer obecni byli razem na wesolej libacji, która odbywała się przy ul. Mor-skiej u jednego z robotników fabryki. Po libacji uczestnicy jej udali się do portjerni, gdzie pomiędzy kilkoma osobnikami wynikła kłótnia, która szybko zamieniła się w bójkę. W czasie bójki Bauer wyrzucił Sokołowskiego z portjerni za drzwi. Ten ostatni, mszcząc się, dobył noża i wtargnąwszy z powrotem do portjerni, uderzeniem w pierś położył Bauera trupem na miejscu.

Badany na miejscu Sokołowski, oświadczył, że zbrodni dokonał po pijanemu i dziś nie zdaje sobie zupełnie z niej sprawy.

— Aresztowanie pomyslowego oszusta.

(bip) Swego czasu donosiliśmy o niejakim Pawle Rzewskim, który awanturując się oświadczył następnie w policji iż jest bratem prezydenta miasta, co jednak okazało się pomysłem awanturnika i jak się później okazało pomyslowego oszusta.

Onegdaj „niebieski ptaszek“ na spółkę z niejakim Dyktorowem urządzili rewizję w budce z artykułami kolonialnymi Emilji Maraszki, przy ul. Skwerowej 22.

Dwaj „ajenci“ weszli do sklepiku, zajądali papierosów, a w pewnej chwili Rzeski pokazał właścicielowi sklepiku Rosjance, jakiś papierek z pieczętką komisariatu rządu i oświadczył iż przybywają na rewizję. Po rewizji „ajenci“ oświadczyli iż jeżeli otrzymają 85.000 mk. to skutki przeprowadzonej rewizji nie będą złe, na co Maraszkowa się zgodziła i wydała im posiadane 85.000 mk. i dwie paczki papierosów, zaś po resztę mieli się zgłosić innym razem.

Po pewnym czasie Rzewski przechodził obok sklepiku, w którym dokonał swego czasu rewizji. Poznała go wtedy pokrzywdzona i zawiadomiła szybko posterunek policji na dworcu fabrycznym.

Aresztowano Rzewskiego który przyznał się do oszustwa i wskazał adres s wego pomocnika Dyktorowa. Oba „ajentów“ osadzono pod kluczem.

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

W poniedziałek z okazji święta robotniczego fragment dramatu Zeromskiego „Róża“ i „Młody las“ J. A. Hertz. Oba utwory w dobitny sposób ilustrują martyrologję Polski pod zaborem maskiewskim. W rolach głównych Pilarski, Rakowski, Sarnecki.

— Udział Oficerów Rezerwy w obchodzie 3 maja.

Wykonywując uchwałę Zarządu Związku Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 1923 r. wzywam wszystkich Członków Związku oraz proszę PP. Oficerów Rezerwy jeszcze nieurzeszonych, aby w dniu 3 maja 1923 r. o godz. nie 9 stawili się w lokalu Związku Oficerów Rezerwy, ul. Aleje Kościuszki 4 celem wzięcia udziału w uroczystościach 3 maja.

Pożądanem jest, ażeby w tym dniu Oficerowie Rezerwy wystąpili w mundurach wojskowych. Prezes: Kapitan rezerwy Słoniowski.

— Z Muzeum Nauki i Sztuki.

Wystawa obrazów i akwafort prof. Pankiewicza w Muzeum Nauki i Sztuki zostaje zamknięta dnia 3 maja rb.

— Baczność Sokoli!

Rozkaz na dzień 3 maja 1923 r.
Zbiórka w sokolni I (Nawrot 23) o godz. 9 i pół rano.

Stawlić się winni członkowie Zarządu i członkowie Gniazda, druhowie, drużny i starsza młodzież sokola.

Strój: czapka i znaczek (duhowie kłóczy mają mundury obowiązkowo w mundurach).

Dziesięć przykazań dla żony.

„New York American” w jednym ze swoich numerów ogłasza „Dziesięć przykazań dla żony”, czyli dziesięć rad dla niewiast zameżnych, pragnących ze swymi mężami być w niezamąconej harmonii szczęśliwości aż do śmierci.

Rady te, wykazujące głębszy dowcip i doświadczenie życiowe, oraz wyborna znajomość psychy męskiej, opisała podobno głośna poetka, Carmen Sylwa, królowa rumuńska, która jako długoletnia żona swego królewskiego małżonka — a przytem kobieta niezwyklej inteligencji, — musi się chyba znać wybornie na przedmiocie, o którym pisze.

Przykazaania te brzmią, jak następuje:

- 1) Nie wszczynaj nigdy kłótni z mężem. Jeżeli jednak spór jest nieunikniony, trzymaj się dzielnie do końca. Jeżeli, mając słuszną sprawę, wygrasz, zyskasz szacunek twego męża.
- 2) Niezapominaj nigdy, żeś posłubiła mężczyznę, a nie Boga. Nie dziw się zatem słabościom twego męża.
- 3) Nie żądaj zbyt często pieniędzy od twego męża. Staraj się wszelkimi siłami obejść się tem, co ci wypłaca miesięcznie.
- 4) Jeżeli obaczysz, że mąż twój ma za mało serca dla ciebie, to pamiętaj, że ma żołądek. Gotuj smacznie, a przez żołądek trafisz do serca męża.
- 5) Pamiętaj na to, że tu i owdzie — nie za często jednak — należy ostatnie słowo mężowi. Jemu sprawi to dużo przyjemności, a tobie nie zaszkodzi.
- 6) Prenumerowany dziennik czytaj w całości, a nie tylko samą kronikę. Mąż twój będzie szczęśliwy, gdy będzie mógł rozmawiać z tobą o różnych sprawach ogólniejszej natury, a nawet o polityce.
- 7) Pamiętaj o tem, abyś nawet w czasie kłótni nie obrażała twego męża. Czyż sama mogłabyś kochać człowieka bez ambicji?
- 8) Od czasu do czasu nie skąp mężowi twemu komplementu, że jest najsprytniejszym i najwykształconszym z mężczyzn i wogóle nie staraj się być zawsze nieomylną wobec niego.
- 9) Jeżeli mąż twój rozumni, bądź mu towa-

rzyszka — jeśli głupiec, bądź mu przyjaciółką i doradczynią.

10) A przede wszystkim szanuj matkę twego męża; pamiętaj na to, że kochał on ją wcześniej niż siebie.

Istotnie, trafne i głębokie rady!

Zo świata.

BURZLIWY FILM.

§) Z Bukaresztu donoszą: Gospodarz sali parlamentu rumuńskiego upoważnił pewną firmę kinematograficzną do zrobienia zdjęć z posiedzenia parlamentu. Przynad kinematograficzny ustawiono na trybunie dziennikarskiej i gdy rozpoczęło się posiedzenie, operator paścił w ruch aparat.

Trzeba jednak trafić, że właśnie na tem posiedzeniu rozpoczęto rozprawę nad projektem nowej konstytucji dla Wielkiej Rumunii, projektem, który znalazł całą falangę zaciekłych przeciwników, rozprawy więc stawały się coraz burzliwsze i posłowie zaczęli przyskakować do siebie z pięściami zaciśniętymi.

W tej chwili jeden z posłów spostrzegł, że nie parlamentarne gesty jego i kolegów są uwieczniane na filmie, a podejrzewając o ten figiel jednego z dziennikarzy, podskoczył ku niemu z kilku towarzyszymi i Boga ducha winnego dziennikarza pobiło dotkliwie. Zaiscicie to jednak oburzyło innych posłów, wywiązała się więc bójka ogólna, a o przyrządzie kinematograficznym, który pracował bez przerwy, zapomniano zupełnie.

Ciekawe jest — pyta dziennik paryski — czy „piękny” ten film ukaze się na ekranach kinematografów paryskich?

PARYŻ PRZESTAJE WZRASTAC.

§) Ostatni spis ludności — pisze paryski „Matin” — przyniósł paryżanom ciekawą nowość. Oto Paryż przestał wzrastać. W 1861 r. Paryż liczył 1,696,000 mieszkańców,

a w pięćdziesiąt lat później, t. j. w 1911 r., podał do liczby 2,895,000, gdy tymczasem w ciągu ostatnich lat dziesięciu ludność jego zwiększyła się zaledwie o 18,000 głów.

Zjawisko to tłumaczy się ulepszeniem komunikacji. Gdy Francja zaczęła okrywać się siecią linii kolejowych, to ludność prowincji, korzystając z tego, napływała gromadnie do Paryża, gdy zaś następnie powstawało coraz więcej kolei mlejskich i podmiejskich, to znów paryżanie, korzystając ze znakomitego ułatwienia komunikacji, zaczęli wnosić się ze śródmieścia do okolic podmiejskich. Dowodem tego jest obłożenie, że gdy w 1861 r. okolice podmiejskie Paryża, jak Neuilly, Boulogne sur Seine, Clichy i inne liczyły 257,000 mieszkańców, to obecnie liczą ich 1,600,000!

Objaw ten uważają higieniści za bardzo pożądanym. dowodzi bowiem dążenia do poprawy stosunków zdrowotnych, tak fatalnych w miastach przedziwnych.

MUZEUM GIER I ZABAWEK.

§) W Stuttgarcie otwarto przy wirtemberskiem muzeum rzemiosł specjalne muzeum gier i zabawek, których wyrób jest jedną z gałęzi specjalnych przemysłu Wirttembergii.

Już od szeregu lat zarząd wirtemberskiego muzeum rzemiosł zbierał okazy do tego działu i w końcu doszedł do zbiorów, daących interesujący obraz gier i zabawek, używanych tak przez dzieci, jak i do roslých, w różnych czasach i krajach.

400 MILJONÓW DOLARÓW.

§) John C. Rockefeller, jeden z najbogatszych ludzi świata, ofiarował dzieciom swym wszystkie akcje potężnego trustu naftowego. Syn jego dzierży więc obecnie 7638 390 udziałów w Standard Oil Comp. i ściga z nich tytułem samej tylko dywidendy rocznie 10 milionów dolarów.

Jak twierdzą fachowcy, akcje te przedstawiają wartość 400 milionów dolarów.

GLINA

5993d20

w każdej ilości darmo do oddania. Aleje Kościuszki Nr 41 u dozorca.

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię — zęby sztuczne, garderobę i szafy czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombarda i p. L. Milich.

Ajenci

poszukiwani dla sprzedaży nowego artykułu „Lavatu” Zgłosić się Piotrkowska 62 m. 30. 6077s3

Kupię większą ilość CEGŁY

Może być stara. Oferty sub T. C. do Rozwoju. 5994p

Motor gazowy

Deutza do studni, tanio do sprzedania. Aleja Kościuszki 41 front I p. u p. Białczaka. 6001d

Slusarnia i kuźnia.

przyjmuje wszelkie roboty, PP. właścicielom kamienia specjalne ustępstwa. A. Kościuszki 41, w podwórzu. — 6000 6

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia. Placę najilepiej Łażnik 6-go Sierpnia (Benedykta) Nr. 28 m. 15. 2587-3

Mebie sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódziecki Piotrkowska 108 6262-0

A! Garnitur salonowy mahoniowy inkrustowany duży z dywanem okazjanie sprzedam. Magazyn Mebli Piotrkowska 116 I piętro front. 2756-4

Olejarnia, kompletnie urządzona z 2 konnym motorem razem lub oddzielnie do sprzedania. Aleksandrów — Łęczycki Lutomska 59. 2772-3

Firma krawiecka damska do sprzedania z urządzeniem i meblami. Oferty pod „Fortana” do Rozwoju. 2772-3

Cegły 200 000 do sprzedania Szkolna 33 m. 10. 2771-6

Spiesznie sprzedaje trzech konny elektryczny motor z przyrządami łódzkiego prac. Wiadomość ul. Karolewska № 54 Kowalski. 2767-2

Sklep spożywczy sprzedam Pomorska 175. 2766-3

Rower z wolnym kołem do sprzedania. Sienkiewicza 91 m. 14. 2762-3

Sprzedam maszynę damską gabrynową „Singer” oraz inne rzeczy z jednym mieszkaniem. Radwańska 9 m. 34. 2755-3

FLOWER kupię. Oferty z ceną do Rozwoju pod „Flower” 9706-4

Sklep spożywczy do sprzedania. Wiadomość. Zgierska 109. 2712-2

Eleganckie palta damskie.

najnowsze fasony, suknie, blaski, spodniczki w wielkim wyborze sprzedajemy teraz tanio, więc radzimy spieszyć się z zakupem. SZMECHEL i ROZNER ŁÓDZ Piotrkowska 100 i 160. 6032b

Domy, sklepy, majątki ziemskie komu pilno kupić sprzedać temu uczciwie pomożę „Pośrednik” Piotrkowska 197. 2724-5

PIANINO elektryczne okazjanie tanio do sprzedania. Wólczajska 222, m 51 od 1 — 7 po poł. 2741-2

Kupię sklep kolonialny lub owocarnię w śródmieściu. Oferty pod „100” do adm. „Rozwoju”. 2735-2

Sprzedam część domu drewnianego. Wiadomość: Bednarska 5 przy Rzgowskiej, Czarnecki. 2739-2

Sklep tanio sprzedam, dobry punkt. Piotrkowska 197, „Pośrednik”. 2748-2

Domek podmiejski przy tramwaju sprzedam za 12 milj. Piotrkowska 197, „Pośrednik” 2749-2

Sprzedam łóżka z materacami i otomaną. Obejrzeć można od 2 do 7, Gdańska 4, m 17. 2755-2

Wieczną młodość uzyskać można przy — używaniu — kremu ORO b4797b

Różne:

Zdemobilizowany oficer ze znajomością buchalterji, 6 lat praktyki administracyjno — gospodarczej poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe oferty do Rozwoju sub „Matopolanin” 2719-3

Mechanik dobrze obeznany z reperacją maszyn do szycia zwyczajnych jakoteż specjalnych Perle i Pomorski, Łódź, Piotrkowska 69. 2682-2

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. Kilńskiego 88 — 5 (druga brama) 2776-5

Panna w średnim wieku z dobremi świadectwami poszukuje posady gospodynji. Oferty do „Rozwoju” pod „I. K.” 2184-3

Przyjmuje się do nauki robienia kilimów (dywanów) panienki. Po wyczeniu się praca zapewniona. Nawrot 93a. 2732-2

Piekarnia z całym urządzeniem światła elektryczne, nadająca się na inny interes do odstąpienia. Wiadomość: Pabjanice, Piękna 8, piekarnia. 2736-3

Zdolni maszyniści do stolarskich maszyn, potrzebni. Benedykta 88. 2735-2

Były palacz kolejowy poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Konstanyowska 90, St. Łuszczak. 2738-3

Potrzebny podręczny czeladnik krawiecki Bednarska № 8 Fr. Nawrocki. 2770-2

Potrzebne zdolne szwacki na dzienne koszule. Zgłaszać się Gubernatorska 25 m. 1. 2769-2

Letnisko do wynajęcia (pokój z kuchnią) ul. Książkiewicza 22 w Radogoszczu przy Szolajlu. 2761-3

Poszukuje pokoju umeblowanego lub bez mebli. Oferty do Rozwoju pod „Z. K.” 2760-2

Pokój dla przyjeźdnego z utrzymaniem. Oferty Rozwoju pod „E. K.” 2738-2

Potrzebna służąca do wszystkiego umiejąca gotować starsza. Zgłaszać się do świadectwa mi Piotrkowska 116 I piętro front m. 3. 2757-2

Letnisko przy tramwaju wraz z utrzymaniem dla pojedynczych osób do wynajęcia. Aleksandrów pod Łodzią. Lutomska 59. 2754-5

Zagubione dokumenty

Robakowski Stefan zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Gajera. 2737-2

Sympolski Kornel zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną z P. K. U. w Łodzi.

Zubert Jan zagubił dowód osobisty wydany w gm. Brusa. 2759-3

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 700 mk., zwozajna 350 mk., wśród drobnych 500 mk. nakrologi 700 mk., komunikaty 700 mk. za wiersz milimetry lub jego miejsce. has ogłoszenie bertarminowe 80 mk. za wiersz, duży litery 500 mk., dla poszukujących pracy 80 mk., najmniejsza ogłoszenia 800 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Zagranoza nie proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 tany, za tekstem 5 tanów. Artykuły bez oznaczenia honorarju uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-9, po 9 odcina się 50 proc. Za terminowe wyhodowanie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa ogłoszenia obowiązują już przyjęte od dnia zmiany bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwoj” można zamawiać w Zgł. ze u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowo i fantazyjne 50 proc. drożej.